

رسانه‌های اجتماعی ابزاری ضروری برای سیاست خارجی آمریکا است

جیمز لویس در مصاحبه با شبکه رادیویی NPR آمریکا اذعان داشت که وبسایت‌هایی چون فیس‌بوک، به مثابه "ابزاری ضروری" در دستور کار جهانی آمریکا تعریف می‌شوند.

رسانه‌های اجتماعی "ابزاری ضروری" برای سیاست خارجی آمریکا است. جیمز لویس در مصاحبه با شبکه رادیویی NPR آمریکا اذعان داشت که وبسایت‌هایی چون فیس‌بوک، به مثابه "ابزاری ضروری" در دستور کار جهانی آمریکا تعریف می‌شوند.

به گزارش خبرنگار دیپلماسی عمومی و جنگ نرم خبرگزاری فارس، جیمز لویس، مدیر بخش تکنولوژی و سیاست گذاری عمومی در مرکز مطالعات استراتژیک و بین‌الملل در مصاحبه با شبکه رادیویی NPR آمریکا اذعان داشت که وبسایت‌هایی چون فیس‌بوک، به مثابه "ابزاری ضروری" در دستور کار جهانی آمریکا، تعریف می‌شوند.

NPR: زمانی کشورها، به همراه حکومت‌ها و رهبران خود، تنها بازیگران عمده عرصه بین‌الملل بودند. اما امروزه، برخی از قدرتمندترین بازیگران این عرصه شرکت‌ها یا سازمان‌ها یا وبسایت‌هایی همچون فیس‌بوک و توییتر و حتی ویکی‌لیکس و وال مارت، می‌باشند. در گفت‌وگو با جیمز لویس به این مسئله می‌پردازیم که چگونه سیاست خارجی آمریکا در هنگام مذاکره با بازیگران قدرتمندی که کشور نیستند، دستخوش تغییر می‌شود.

آقای لویس، به چه میزان نیروهایی از این دست - فیس‌بوک، توییتر، ویکی‌لیکس - دستور کار جهانی آمریکا را تحت تأثیر قرار می‌دهند؟

لویس: به نظر من این نیروها به ابزاری ضروری تبدیل شده‌اند، که همواره در مورد بهترین راه به‌کار گیری آنها، دچار ابهام هستیم. آمریکا نمی‌تواند جهت حرکت آنها را تعیین کند، اما می‌تواند از کارایی آنها بهره‌مند شود.

NPR: به نظر من کلمه ابزار، مفهومی را متبادر می‌کند که هم می‌توان از آن استفاده کرد هم می‌توان آن را کنترل نمود، اما این در حالی است که بخش گسترده‌ای از آنچه در توییتر یا فیس‌بوک اتفاق می‌افتد، از کنترل ما خارج است.

لویس: من معتقدم که وزارت امور خارجه بیشتر شبیه به یک مشوق است. ایشان بر این باورند که فیس‌بوک یا توییتر بسیار عالی هستند و گاهی اوقات آنها را به انجام اقداماتی تشویق می‌کنند. اما این ابزارها به خودی خود به نوعی خنثی هستند و کارایی آنها به خواسته مردمی که قرار است از آن استفاده کنند، بستگی دارد. این ابزارها راهی هستند برای تقویت صدای مخالفین و حمایت از حرکت ایشان، اما به هیچ وجه قادر نیستند یک جنبش مخالفت آمیز خلق کنند و ابزاری نیستند که با استفاده از آن بتوان در امور سیاسی یک بازیگر دخالت کرد.

NPR: آیا ممکن است زمانی برسد که دستور کاری جهانی فیس‌بوک و دستور کار جهانی آمریکا، دو مسیر جداگانه را طی کرده و با هم تضاد داشته باشند؟

لویس: تا به اینجا که خوش‌شانس بوده و بیشتر شرکت‌هایی که در این عرصه فعالیت می‌کنند، شرکت‌های آمریکایی هستند و از ارزش‌هایی مشابه پیروی می‌کنند. چندی است که شاهد مخالفت‌هایی از سوی رژیم‌هایی چون چین و ایران هستیم. آنها این فرایند را نمی‌پسندند. آنها گمان می‌کنند که فیس‌بوک یا توییتر ابزاری آمریکایی برای ایجاد اختلال در حکومت‌های ایشان هستند. چرا که تأثیر این ابزار، به نحوی بی‌ثباتی به همراه دارد. آنچه صحت ندارد، این است که آمریکا به‌عمد در صدد ایجاد چنین تأثیراتی است. از سوی دیگر افرادی را می‌بینیم که به هیچ وجه اشتراک ارزشی با ما ندارند، اما از این ابزار استفاده می‌کنند. بهترین مثالی که در این باره می‌توان زد، گروه‌های جهادی هستند، که در به‌کار گیری یوتیوب و شبکه‌های اجتماعی خاص خود بسیار هوشمند و توانمند عمل می‌کنند.

NPR: وزارت امور خارجه آمریکا، که تجربه‌ای چند ده ساله، اگر نگوئیم چند قرنی، اندوخته است و همواره با کشورهای مختلف سر و کار داشته است، هنگامی که قرار است در یک سو آمریکا قرار گیرد و در سوی دیگر چیزی شبیه به ویکی‌لیکس یا حتی القاعده، چگونه می‌تواند سیاست خود را تدبیر کند؟

لویس: ویکی‌لیکس نمونه خوبی است که نشان می‌دهد چگونه اموری از این دست می‌توانند علیه آمریکا قد علم کنند. سخن من در مورد افرادی است که ویکی‌لیکس را به منظور آسیب زدن به آمریکا به کار گرفتند. افراد بسیاری دیگری نیز وجود دارند که این ابزار

جدید را به منظور تأمین اهداف سیاسی خود به کار می‌گیرند. مهم این است که چگونه از این ابزار بهره برداری کرد. در مجموع، ما به عنوان یک کشور به همراه دیگر کشورهای غربی در ارتباط با این ابزار جدید مشکلی نداریم، زیرا ما از مکانیسم‌های سیاسی منسجمی برخوردار هستیم؛ از این رو هنگامی که مردم از رویکردهای دولت ناراضی هستند و تصمیمات آن را نمی‌پسندند، بحرانی برای حکومت پیش نمی‌آید. اما این در مورد دیگر مناطق دنیا صدق نمی‌کند.

NPR: صحبت از این امور این احساس را متبادر می‌کند که گویی از یک دنیای بسیار نوین سخن می‌گوییم، اما از سوی دیگر به نظر من شاهد چیزی شبیه به کمپانی هند شرقی هستیم؛ یک سازمان، و نه یک کشور، بتواند چنین نفوذ گسترده‌ای در عرصه بین‌الملل داشته باشد.

لوپس: می‌گوییم تنها به کاربران خود قدرت می‌بخشد.

NPR: یعنی شما بر این باورید که فیس‌بوک، کاربران فیس‌بوک را توانمند می‌سازد، توئیتر، کاربران توئیتر را توانمند می‌سازد؛ اما مدیریت توئیتر نمی‌تواند تعیین کند که دستور کار جهانی به چه نحو باید باشد.

لوپس: من گمان نمی‌کنم که توئیتر یا فیس‌بوک یا گوگل یا هیچ‌یک از عواملی از این دست دستور کار سیاسی داشته باشند. البته آنها ممکن است کم و بیش تلاش کنند که با ارزش‌های دموکراتیکی که در آمریکا می‌بینیم، خود را هماهنگ کنند، اما به هیچ وجه از یک دستور کار سیاسی پیروی نمی‌کنند. از این رو وزارت امور خارجه با ابزاری مواجه است که آزادی عمل دارد؛ از یک سو از شرکت‌ها می‌خواهد آنچه شما می‌پسندید مقدور سازند و از سوی دیگر از آنها می‌خواهید که مثلاً فلان شخص را از فیس‌بوک حذف کنید یا فلانی را به یوتیوب راه ندهید. شما نمی‌توانید همیشه به چنین اقداماتی متوسل شوید، اما همواره باید تلاش کرد میان اموری که می‌پسندید و اموری که می‌توانند آسیب‌زا باشند، تعادل برقرار کنید.